

Tuletõrje Teated

Üleriiklise Tuletõrjeliidu väljaanne

Nr. 2.

Veebruar 1928.

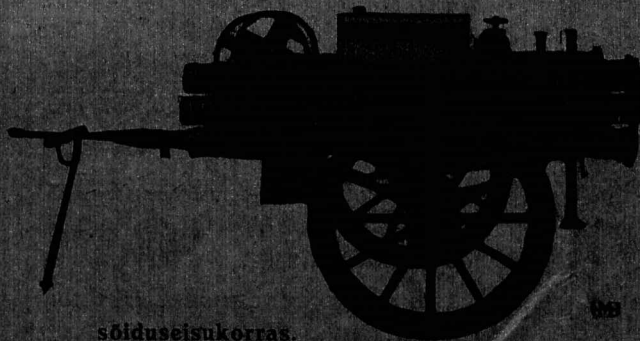
6. aastakäik.

Tellimisi „Tuletõrje Teadete“

peale võtavad peale tuletõrje organisatsioonide veel vastu

kõik Eesti postiasutused.

Väike jõuprits.

veeandmine minutis 450/600 ltr.
 mootor . . . . . 8 h.j.
 veejoa ulatus . . . . 40 mtr.
 veejoa kõrgus . . . . 25 „
 kaal . . . . . 7 puuda

**EESTI OLUDELE
KÕIGE KOHASEM!**

Tulekustutus-
riistade tehas

O-ü. MEYER-HAGEN

Hagen i. W.,
Saksamaal.

Korrespondent Eestis: E. LUKASCHEVICZ, Tallinnas

Toompuiestee 17-a, krt. 12. Kõnetraat 16-53.

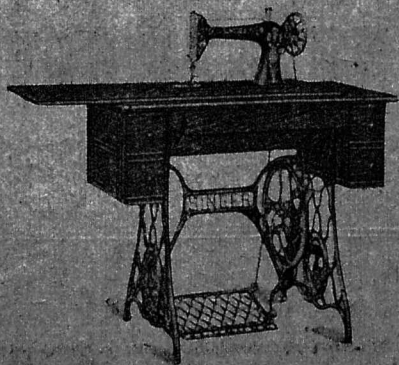
Auto-, mootor- ja käsipritsid, auto- ja teised redellid ning kõik muud tule-
kustutusriistad ja tarbeasjad.

HINNAKIRJAD JA TEHNILINE NÕUANNE MAKSUTA.

SINGER

ÕMBLUSMASINAD

Kõige soodsamad maksutingimused

Maksuta õpetus tikkimises, õmblemises, juurelõikamises ja nõelumises

Oma kauplused kõikides linnades ja alevites.

Komisjoniagendid üle maa.

Komisjoniagendid üle maa.

Tuletõrjeliidu laos,

Tallinnas, Pikk tänav 43.
Telefon 5-79.

on saadaval

I. LIIDU-MÄRGID:

- 1) hõbetud, juhatusel liikmetele hind 1½ kr.
- 2) bronks märgid lihtliikmetele " 1½ "

II. FEENISTUS-MÄRGID:

Kõik aastad " hind 1 kr. 50 s.

III. HOOLISUS-MÄRGID:

- 1) 1. klassi rist " 4 " 50
- 2) 2. " " 2 " 50
- 3) 3. " " 2 " 50

IV. MÜTSI-MÄRGID:

- 1) kullatud " " 40

V. MUNDRI-NOOBID:

- 1) suured — kullatud " " 10
- 2) " — kuldamafa " " 8
- 3) väikesed — kullatud " " 8
- 4) " — kuldamafa " " 7

Sagedasti annavad ühingud, kes tellivad Liidu laost voolikuid ja nende ühendajaid, valel moodul tellimise juures.

Mõne aja järele saadetakse määratud kaup tagasi teadaandega, et moodul on eksikombel teistsugused antud.

Sarnane eksitus teeb Liidule suurt tüli ja kulu ja sellepärast teatab Liidu juhatus, et ta edaspidi sarnaste eksituste puhul kaup ümber ei vaheta ega tagasi ei võta.

Sellepärast teatagu iga ühing õiged moodul, et igasuguseid asjata sekeldusi ära hoida.

TULETÕRJE TEATED

:: Ilmub kord kuus. ::

Toimetus ja talitus Tallinnas, Pikk t. nr. 43.
Tel. 579. Äritunnid k. 9 h.—k, 3 p. l.

Aadress igasugustele saadetistele: Tallinna,
Pikk t. 43, Kuukiri „Tuletõrje Teated“.

Tellimishind: 1 kr. 20 senti aastas.

Üksiknumber 10 senti.

Vastutav toimetaja A. Pirker.

Väljaandja: Üleriikline Tuletõrjeliit.

Kuulutuste hind (krooni).

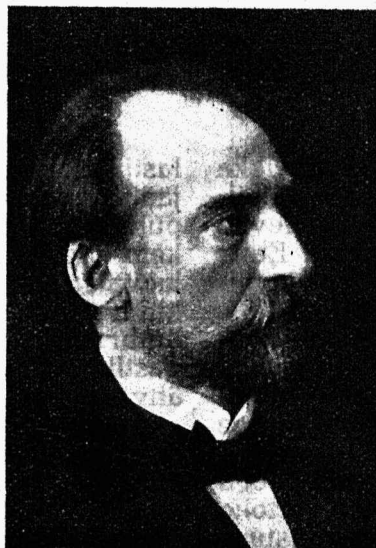
	1 lhk.	1/2 lhk.	1/4 lhk.	1/8 lhk.
I kaanekülg . . .	45	23	—	—
IV kaanekülg ja teksti keskel . .	45	23	12	6
II ja III kaanekülg	37	19	10	5
Teksti järele . .	30	15	8	4
Hinnaalandus kuulutuse ilmumisel järjest 3—5 korda 5% 6—11 korda 15%, ja 12 korda 25%.				

Nr. 2. (37.)

VEEBRUAR 1928.

6. aastakäik.

Sisu: Kümne aasta eest. — Tuletõrje Eesti iseseisvuse ajal. — Omapärane arusaamine tuletõrje korraldamisest. — Manalasse varisenuid 1927 a. — Tartu tuletõrje 64 a. — Auliikme diplom J. Teemandile. — Tuletõrje tegevus 1927 a. — Tuletõrjeabinõude asukohtade võrk. — Suitsumask Tartu lentsalgale. — Vabatahtlik tulekaitsemaks. — 4 a. umbes 1 milj. m. vaesemaks. — Pildid. — Kroonika.

Jaan Tõnisson,
riigivanem.

Kümne aasta eest.

„Tuletõrje Teadetele“ kirjutanud K. P ä t s.

Oli pühapäev. Päästekomitee peidetud varjupaigas oli tegevus hoos: väljaspoolt tulid alatasa käskjalad uute teadetele selle kohta, kuidas Eesti iseisvus toetavate jõudude organiseerimine edeneb, mis näha enamlaste laagris ja missugune meeoleolu valitseb linnas.

Tulevad teated, et enamlased ennast „kolimiseks“ ette valmistavad: võõrastemajadest võetakse rutuga pesu ja muid „tarbeasju,“ kantseleides pakitavat rutuga kirjutusmasinaid, on käsk antud, et pankadest tuleb raha kokku võtta. Igalpool valitseb ärevus, pinev on meeoleolu linnas, uulitsaliikumine on elav. Keskpäeva ümber kuuldu juba õige lähedalt mingisuguse relva paugutamist. Ikka sagedamini tulevate teadete järele on juba mitmel pool Eesti sõjaväelased ennast organiseerinud. Neid juhivad kindlad ohvitserid, kes ühendust peavad Päästekomiteega.

Õhtu eel muutub paugutamine ikka sagedamaks, vahel on ägedat kuulipilduja raginat kuulda. Teated kõnelevad enamlaste staapide vallutamisest. Enne videvikku tuleb teade, et Päästekomiteed oodatakse avalikult võimu üle võtma. Vaikselt ja tundmatutena jõutakse ühte erakorterisse, kus juba ukse ees auto ootab. Tuuakse välja majaperemehelt saadud rahvuslik lipp; see püstitatakse auto ette, auto tiivadele asuvad relvastatud sõjamehed, taga istuvad Päästekomitee liikmed. Kohe tuntakse see auto ära. Vaimustuse hoog käib ta kannul: kõlavad hüüded, vibutatakse kätega, mõni pillub isegi peakatte õhku. Näod on erutatud, kuid rõõmu ei varja keegi. Enamlaste juhid on linnast lahkunud ja Vene sõjalavadele kolinud. Juhtideta vägi on peata.

Päästekomitee asupaigaks on praegune Eesti Panga maja. Siin ootavad

juba organiseeritud sõjamehed. Linna komandandiks nimetatakse agar ja külmavereline Rotschild (hiljuti raske haiguse tagajärjel silmad vaikselt sulgenud). Oma suure suu poolest kuulus Bleimann on salgakese marupäid oma ümber kogunud ja lubab võimu oma kätte võtta. Varsti on ta omale kindla

koha leidnud, kus ärdal palub temale vabadust tagasi anda, mis Eesti sõjaväelased talt „seadusevastaselt“ riisunud olevat. Ta lastakse lahti, kuid mees on ka vaikne.

Asutakse julgekorra kaitse organiseerimisele. Ühe laua ääres istub endine revolutsioonilise miilitsa ülem A. Hellat (pärasine linnapea ja minister) ja seab nimekirja kokku ning annab korraldusi. Komandant ei saa kõnetoru juurest sammukski eemale minna. Linnas liiguvad juba korrapidajate salgad. Kõik nad küsivad juhatusi. Sadama piirkonnas on veel madrused, nad nõuavad kind-

lasti, et kaitsesalgad ladudest eemale jääksid, sest seal tahavad nad ise puhastustööd teha. See on kõige raskem ülesanne lahendada. Ühelt sõjalaevalt ähvardatakse väga julmilt, et kui Eesti kaitsesalgad sadamast ja selle ümbrusest ei lahku, siis avatakse laevastiku kahurituli linna peale. Sellele ähvardusele vastatakse, et kõnetraadi kaudu sugugi aru ei saa, mis soovitakse. Vihaselt korratatakse nõudmist, kuid vastus ikka endine. Kärgeatusena lendab kõnetorust kolmejärguline Vene sõim ja toru visatakse haaki. Aga laskma hakata ei juleta ometigi.

Linnas on õdselt vaikne. Uulitsatel liiguvad vahisalgad; kuuldu vahel sagedane paukumine ja kuulipilduja ragin. Teatakse, et gaasivabriku kallale olevat tahetud tungida, seal löid vahvad realkooliõpilased kallaletungijad tagasi.

Kuskilt jõuab ärev sõnum, et Tapa ümbrusest punaste vägede rong Tallinna poole kihutavat. See tooks ju veresauna linna. Ruttu korraldatakse vedur ja mõni vagun vastu, et linnast eemal raudteed ära rikkuda ja nii rongile edasisõitu võimatuks teha. Seda tehti küll, aga ka rong punaste vägedega ise nii kaugemale ei ilmunud.

Õõ lendab kiirelt mööda. Käskimist ja korraldamist on kõigil lõpmata. Keskööl saame kordamisi lähedal olevasse Päästekomitee liikme dr. K. Koniku korterisse mõneks minutiks minna, kus lahke majaproua meie jõudu tee ja võileibadega virgutab. Krediitpanga suur trepp on alt kottidega barrikadeeritud ja üürnikkudepere peab vahti. Eesti Panga maja ees haugub kuulipilduja, soojendatakse teda, et ära ei külmaks.

Hommikupool ööd peetakse nõu, kuidas Saksa vägedega, kelle vahisalk juba Pääskülani jõudnud, ühendusse astuda. Läbirääkimisi pidama saadetakse Päästekomitee liige dr. Konik ja kindralstaabi vanem ohvitser N. Reek (praegune sõjaminister kindral Reek). Soovitatakse, et Saksa väed niipea linna ei ilmuks, kuna siin kõik veel rahulik ei ole, muidu võiksid soovimata kokkupõrkamised tulla. Jõutakse teatega tagasi, et enne järgmise päeva lõunat Saksa väed suuremal arvul linna vist ei ilmu. Hommikupoolisel ööl valmistatakse esimesed Päästekomitee päevakäsud ja peetakse nõu Ajutise Valitsuse koosseisu üle.

Järgmise päeva hommikul on Ajutine Valitsus koos. Eesti Panga maja ees on juba kena kogu Eesti sõjaväelasi. Kapten P. Kann korraldab neid ja varsti marsivad nad Eesti hümni helidel lehviva Eesti lipuga Ajutise Valitsuse asupaiga eest mööda.

Juba ilmuvad Saksa väed Jaani kiriku poolt. Saksa sõdurid on regedel. Neile on seltsinud palju Saksa kooliõpilasi, oma rõõmu ei saa varjata ühe Saksa tütarlastekooli õpilased. Lauldakse Saksa rahvalaulusid. Eesti kodanikud ei avalda Saksa sõdurite vastu mingisugust vaenulikkust. Vaadatakse rohkem uudishimuga neid sõjamehi, kelle vastupidavust seni imestatud. Õhus keerleb Saksa lennuk. Vene sõjalaevad külvavad teda otse üle oma schrapnellidega. Kuid teda nad ei taba.

Ilm on soe, sulab vähe, päikene paistab soojalt ja kevadiselt. Silmitsen veel kord huvitavat pilti: ühelt poolt kõlab Eesti hümn, teiselt poolt Saksa rahvalaulud. Olen väga väsinud, sellepärast ei mõtle pikemalt selle üle, mis sellest helide- „kõlast“ võib ette aimata. Kui kodu jõuan, ruttavad mulle lapsed rõõmsalt vastu, nad pole mind kauemat aega enam vabalt liikumas näinud ja kodus käisin ka vargi. Nad soovivad mulle sünnipäevaks õnne, nüüd alles tuli see meele.

Ja see oli kümne aasta eest. Kümne aasta eest olin ka mina kümme aastat noorem, ja see on pikk aeg, iseäranis kui need kümme aastat on su üle viiekümne talutanud.

Tuletõrje Eesti iseseisvuse ajal.

Elav korraldustöö läinud 10 aastal, mis püsigu ka edasi.

Juba 1910 a. tekkis mõte asutada Eesti kubermangus Vene riigi tuletõrjeliidu alaosakonda, et hõlbustada kohaliku kubermangu asutustes tuletõrjeseitside asjaajamist, seitside registreevimist ja mitmesuguste lubade saamist. Sellekohane Rakvere tuletõrje ettepanek võeti Vene riigi tuletõrjeliidu juhatuse poolt Riias 1910 a. korraldatud tuletõrje kongressi päevakorda, kuid kongressil võtsid Rakvere seltsi esitajad oma ettepaneku tagasi selleaegse Balti tuletõrjeosakonna juhatuse soovil, kes ettepanekus jõu killustamist nägi.

Kohe peale 1917 a. revolutsiooni avaldati soovi Eesti tuletõrje osakonda luua Balti osakonna asemel. Selle ja mõne teise küsimuse otsustamiseks palus Rakvere tuletõrjeselts Virumaa tuletõrjeseltse saata oma esitajaid Rakveresse 1. maiks 1917 a. Koosolekust, Rakvere tuletõrje peamehe A. Pirkeri juhatusel, võtsid osa 17 Virumaa tuletõrjeühingut, kus ühel häälel otsustati asutada Eesti tuletõrjeliit, seniks aga kui see teostatud saab, ühineda maakonna piirides. Asutati Virumaa tuletõrjeliit ja selle esimeheks valiti A. Pir-

ker. Ajad muutusid. 1917 aasta lõpul olnud korralagedus, 1918 a. Saksa ja peale seda enamlaste sissetungimine tegid seltskondlise töö võimatuks.

Alles pärast enamlaste tagasilöömist 1919 a. loodi ülemaaline tuletõrje ühendus, seekord üleriikline tuletõrjeliit. Tema asutamisest võtsid osa 48 tuletõrje organisatsiooni ja 7. septembril 1919 a. peeti liidu esimene üldkoosolek, kus juhatus valiti.

Eesti iseseisvuse ajal on Eesti tuletõrje pere jõudsasti kasvanud, iseäranis viimasel ajal. Endisele 60 tuletõrjeltsile on juure asutatud ligi 300 uut koondust ja praegu on Eestis 350 tuletõrje organisatsiooni. Tõuke kiireks tuletõrjete kasvamiseks on kahtlemata annud igal aastal korraldatud tuletõrjete kongressid ja liidu üldkoosolekud. Tuletõrje juhtide jaoks on korraldatud peameeste päevad ja lühikeseajalised kursused.

Kõige tähtsam samm tuletõrje korraldamiseks on 1924 a. riigikogu poolt vastuvõetud tuletõrjeseadus, millega on tuletõrjele mitmesugused õigused antud ja kohustused peale pandud.

Teine tähtis korraldus on riigikogu poolt vastuvõetud tuletõrjajate pensioni seadus. Peale selle on siseministri poolt sundmäärusega korraldatud tuletõrje valvekord teatrites, kinodes ja näitustel jne. ja veoabinõude saamine tuletõrjeriistade ja meeskonna kiiremaks veoks tulekahjudele.

Tööstuse seaduse järele kuulub tööstuse komisjoni omavalitsuste juures kohalik tuletõrje esitaja, kellel võimalik on tööstustes tulekaitse mõttes ettepanekuid teha.

Tuletõrjete jaoks on väljatöötatud ühingute normaal põhikiri, ühingute normaal kodukord, matusekassa põhi-

kiri, mundrite ja aumärkide kavad jne. On asutatud liidu ladu ja ametisse seatud 1926 a. tuletõrje instruktor, kes kohtade peal tuletõrjetele juhatus käib andmas.

Sellest lühikesest faktide loetlusest selgub millist suurt rajamistööd tulekaitse alal on korraldatud Eesti iseseisvuse esimesel kümnel aastal. Seadused ja määrused tahavad olla seks alusmüüriks, millele peab edaspidi ehitama terve tulekaitse korralduse.

Kuid selle määruste ja seaduste loetlemise kõrval tuleb märkida ka seda ennastsalgavat tööd, mis tuletõrjajad isiklikult on teinud oma ülesandele ettevalmistamiseks. Kümme aastat tagasi oli tuletõrjeühingul ka teisi ülesandeid. Kohati olid tuletõrjeühingud ainsaks seltskondlise tegevuse avaldajaks. Nad pidid olema siis valmis oma otsekohest ülesannet täitma, kuid täitsid ühtlasi ka haridusseltsi ülesandeid ja õhutasid rahvuslist tunnet jne. Eesti iseseisvuse aeg on neil vähendanud kõrvalist koormat ja võimaldanud täiel määral ennat pühendada otsekoheste ülesannete täitmisele.

Antagu au nii käsitööliste, tööliste ja põllumeestele kui ka kõigile teistele, kes on koondunud tuletõrje lipu alla. Tegevus vabatahtlikus tuletõrjeühingus on tegutsemine, mis ei nõua palju, kuid õigel kombel toimetatuna annab suurt kasu endale ja oma rahvale.

Eesti iseseisvuse teisel aastakümnel koondugu tuletõrje lipu alla veel suuremad hulga kõikidest rahvakihtidest ja tegutsetagu ühisel jõul. Siis saate näha tähelepanematugi töö tagajärgi. See on töö, mis kogub kõik rahvakihid üheks terviklikuks lahutamatuks rahvaks.

Piltide ja kirjutuste saatjatele.

Tuletõrjeühingud ja tuletõrje tegelased, kes meile pilte avaldamiseks saadavad, palume pildid võimalikult 5. kuupäevaks toimetusse saata. Tähtpäevaks toimetusse jõudnud pildid avaldatakse kuukirja järjekorralises nr-is, kuna hiljem toimetusse jõudnud pildid ainult võimaluse korral veel selle kuunr-is avaldatakse.

Sama tähtpäev on maksev ka kirjutuste kohta.

Pildid ja kirjutused, mis aga mõne sündmusega või pidustusega seotud, palume juba 1. kuupäevaks toimetusse saata, „Tulet. T.“ toimetus.

Omapärane arusaamine tuletõrje korraldamisest!

Vabatahtlik tuletõrje on otstarbekohatu Järva maavalitsuse arvates.

Meie ajakirja 32-es nr-is — aug.-sept. 1927 a. — jutustasime lõbusa lookese Taanist, kus Herningi linnavalitsus tulekahjud kuni sellekohase korralduseni ära keelas sellepärast, et tänavate korraldamise tõttu olevat pitsidel võimatu liikuda. Täendasime sel puhul, et see anekdoodina kõlav lookene vist ainuke omasarnaste keskel on.

Nagu aga nüüd selgub oleme raskelt eksinud ja väga piinlikku seisukorda jäänud. Sest neil päevil juhtunud lugu jõuab sellest kaugele ette. Kuid siiski ei tohiks ta meie väga iseäralik olla, sest oleme juba harjutatud kõiksugu moodsamate moodsate asjadega.

Lugu ise on järgmine.

Ambla vabatahtliku tuletõrje ühingu juhatus pööras palvega Järva maavalitsuse poole toetuse saamiseks mootorpritsi ostmisel, sest ta teadis, et maavalitsus peab tuletõrjeseaduse põhjal igal aastal eelarvesse teatud summa tuletõrjeseaduse korraldamiseks võtma. Järva maavalitsuse majandusosakond kaalus palvet ja leidis ta — kerge olevat Nimelt teatas majandusosakond palujale,

„et maavalitsusel on kavatsus tuletõrje kapitali (fondi) arvel tulevikus asutada oma tuletõrje lentsalka, mispärast ei ole võimalik seda fondi ära tarvitada toetuste andmiseks vabatahtlikele ühingu-
gutele.

V. T. Ü. ei ole maavalitsuse arvamise järele otstarbekohane“.

(Rasvane trükk toimetuse poolt.)

Kui keegi naeris ehk kurjustas viimase lause lugemisel, siis oli see lubamata ja ta haavas vaikselt Paides asuva maavalitsuse juhte. Ambla selts sai selle kirja ja ei mõistnud esialgu kolmegi lugeda. Pärast leidis küll, et see temale haavav on, kuid see arvamine oli igatahes täiesti süüdmata ja omakord haavav maavalitsuse juhtidele.

Asugem maavalitsuse seisukohale: Kui maavalitsus on otsustanud mingit kulu kanda, siis igatahes nii, et sellest ka tõepoolest üldsusele kasu oleks. Kujutage ette omale praegune seis-

kord. Ambla ajab toredust ja ihaldab omale mootorpritsi. Ja ihaldab kindlasti sellepärast, et ta on sarnase riistapuul pilti näinud meie ajakirja kuulutuse osas ja riistapuud ennast Paides, Rakveres ja Tapal töötamas. Ja kui Ambla oma jonniga läbi viib, kas on siis sellest mootorpritsist mingit kasu näit. Järva-Jaanile, Türi, Koerule või koguni maakonna südamele enesele — Paidele? Kindlasti mitte. Maavalitsus näeb seda juba ette ja astub kindlasti selle vastu. Sellepärast ainus ja õige lahendusvõimalus: lentsalgad maavalitsuse juure! On näit. Amblas tulekahju, siis saadetagu raadio, telegrafi, telefoni või lihtsalt valla käskjala või virgatsiga (kas või küüdikorras) sõnum Paide ja kohe sõidab lentsalk välja. Et ühest lentsalgast suure maakonna peale vähe, siis asutatakse veel teine, kolmas jne. ja et nad „kergelt“ kätte saadavad oleksid, siis võib olla jaotakse see tulesõjavägi samuti üle maakonna, nagu harilik sõjavägi üle maa.

Kuid millal jõuab Järva maavalitsus sellele kava teostada?

Kindlasti varsti, sest asi on kiire ja tulekahju algust pole kunagi ette teada. Pealegi hoiab eemale maavalitsus kõigist „vähema tähtsusega“ ja kõrvalistest kuludest.

Nali naljaks. Üks on kindel: Järva maavalitsus ei ole enesest kõige parema tunnistuse annud. Kas on eelarvet selle kohta palju maksab üheainsama lentsalga asutamine ja ülevalpidamine ja kui mitusada tuhat krooni (või kümneid miljone markasid) sarnaste lentsalkade võrgu loomine ja ülevalpidamine? Kumb on majanduslikult odavam: praeguste organisatsioonide toetamine või lentsalkade asutamiseks miljonite mängu panemine?

Kellegil ei ole õigust nii põlastavalt ja üle öla vabatahtliku tuletõrje peale vaadata, kõige vähem veel maavalitsusel.

Millega kindlustab Järva maavalitsus, et tulekahjud Järvamaal „kuni edaspidise korralduseni,“ tähendab: lentsalkade tegevusse astumiseni puuduvad? Ja millal asutatakse esimene lentsalk?

Manalasse varisenuid 1927 a.

Lisaks eelmises nris. avaldatud nimekirjale tuletõrjeperest 1927 a. surma läbi lahkunute kohta on vahepeal toimetusele teatavaks tehtud veel uusi surmajuhtumisi. Kuigi ka praegune nimekiri veel täielik ei ole, peame kurvastusega tunnistsma, et surm siiski meie perest hulga häid kaasvõitlejaid ära on viinud.

Nüüd, kus meil tuletõrje korralda-

mise alal niipalju veel teha, on kahju igast lahkunust, mitmevõrra aga neist, kes tuletõrje korraldamisel seni kaasa on aitanud.

Kuid leppigem saatusega ja kohustagem endid lahkunutest algatud tööd veel suurema jõu ja armastusega jätkama ja liginema kauguses olevale ilusale eesmärgile.

Surma läbi on lahkunud:

Nõmme v. t. ü.

Richard Scheibe, tulet. 17 a.

Eduard Nyholm, „ 16 a. II. j.
hools.-m

Tallinna I. alevi v. t. ü.

Mihkel Hopfeld

Johannes Pere.

Georg Vorstädt

Tallinna linna tuletõrjekomandost.

Jaan Leikop

Karl Birkenvald.

Mehikoorma v. t. ü.

Leo Säga, 38 a. v.

Daniel Vari, 62 a. v. tulet. 16 a III. j.
hools.-m.

Tartu v. t. ü.

Bruno Kleesment, 35 a. v.

Ferdinand Palm.

Karl Lange, 73 a. v.

Leopold Nass.

Jaan Veiner, 48 a. v.

Aleksander Rätsep, 41 a. v.

Jaan Lall.

Sergei Dmitrijev, 33 a. v.

Johannes Paliale, 27 a. v.

Gustav Petsch, 64 a. v. II. j. h.-m.

Lendsalga asutamiskuludest võiks kindlamalt järgmisi nimetada: mootorprits voolikutega 3—4 tuh. krooni, auto 3 tuh. krooni, palgad, mundrid ja muud tuletõrjeabinõud — (täpsem summa oleneb korraldaja kulutamistahtest). Nagu näha nõuab iga lentsalk kindlasti üle 10 tuh. krooni asutamiskulusid. Ja kui maakonda korralikult lentsalkadega varustada, kas jätkub siis 100 tuh. kr. ehk 10 miljonist margast?

Siseminister oma uueaasta soovis

tuletõrjele („Tulet. T.“ nr. 1—1928) tähendas, et „aineliselt omavalitsus ja riik kohalikku algatust peavad jõukohaselt toetama.“

Ämbla vabatahtliku tuletõrje ühingu ja Järva maavalitsuse vaheline kirjavahetus peaks igatahes huvitama meie riigi kõrgemaid võime, näiteks siseministeriumi, sest paistab, et praegusel juhtumisel on tegemist seaduse nõude täitmisest eemalehoidmisega ühe asutuse poolt.

Tartu tuletõrje 64-aastane.

O. Allik 10 aastat esimeheks. — Vabatahtliku tuletõrje aastapäeva pidustus.

Meie kodumaa suurem tuletõrje organisatsioon — Tartu vabatahtliku tuletõrje ühing — võis 4. veebr. tagasi vaadata 64 aastase tegevuse peale. Olles vanaduse pooldest meil teine tuletõrjeühing, on ta liikmete arvult esimesel kohal.

1. jaan. s. a. oli tuletõrjes 572 liiget, neist peamehi 3, ronijate jaoskonnas 83, korrapidajate jsk. 138, pritside jsk. 116, veemuretsejate jsk. 88, autopritside jsk. 59, päästjate jsk. 23; üliõpilaste pritsi meeskonnas 11, skoutide salgas 20 ja muusikakooris 20 liiget. Auliikmeid 9, toetajaid — 125. Kogu tuletõrje osavõtt tulekustutustest on keskmiselt 66 prots., kusjuures kõige rohkem on ilmunud ronijate jaoskonna liikmed (88 prots.), pritside jaosk. 71, korrapidajate jsk. 60, autopritside jsk. 55 prots. jne.

Teenete ja hoolsuse eest on juhatuse poolt meeskonnale annetatud: kiituskirju 40, hõbemärke 35, hõberiste rinnal kandmiseks 9, kuldaumärke 4 ja kuldriste kaelas kandmiseks 2. Tuletõrjeliidu poolt on meeskonnale annetatud: 1. järgu hoolsusmärke 12, 2 järgu hoolsusm. — 21 ja 3 j. hoolsusm. — 13.

Vana kombe järele korraldati aastapäeva puhul talvepidu, kus välja jagati liidu poolt annetatud hoolsusmärgid. Peamees A. Punga tänas aumärgisajaid ustava teenistuse eest. Lasti elada vabariigi valitsust ja riigikogu.

Selle järele pööras peamees mõjuka kõnega tuletõrjeühingu esimehe O. Alliku poole, teda tervitades tema 10-aastase esimehe ametis olemise puhul. Tänuväärseks kauaaegse väsimata ja tagajärjerikka töö eest annetati juubilarile juhatuse poolt Eesti vana kaljakapa mustri järele valmistatud hõbedane joogi-kann pealkirjaga: „Meie väga lugupeetud, armsale kaasvõitlejale Oskar Allik'ule tänu väljenduseks 10-aastat kestnud vastutusrikkas tuletõrje esimehe töös — tänulik Tartu vabatahtlik tuletõrje.“ Kann on valmistatud Saaremaa mustri järele, sest annetuse saaja on Saaremaalt pärit.

Nii esimehe kui ka peamehe auks pandi toime ovatsioon.

Siis loeti ette suur hulk tervitusi ja õnnesoove ligidalt ja kaugelt (hra Sihlelt Brasiiliast). Lõpuks lasti elada linna lentsalka.

Esimees O. Allik oli esimeseks eestlaseks, kes valiti esimeheks ja kinnisel hääletamisel ühel häälel. Tuletõrjes on ta tegev olnud 23 aastat, sellest 15 aastat Tartus.

Aastapäeval said hoolsusmärke järgmised tuletõrjujad:

1. järgu: Aleksander Staden ja Johan Rander.

2. järgu: Johannes Hango, Theodor Vedler, August Annok, Siegfried Muchel.

3. järgu: Eduard Riivik, Arved Meyer, Oskar Holtfreter, Salz Genss, Rudolf Jakobson, Gerhard Haffner.

Kuldmedal: Leopold Annok, Johan Herzmann, Aleksander Kaarus, Oskar Schneider, Karl Veber, Viktor Lindenberg, Richard Kaltenberg, Albert Pali-ale, Joosep Blaufeldt.

Hõbemedal: Ernst Limbo, Arnold Raud, Siegfried Vettas, Peeter Ramm, Johann Maaker, Julius Veidenbaum, Karl Alajan, Leopold Konnov, Verdi Raudsepp, Abraham Murchak, Karl Tartu, Rudolf Reisvald, August Rebbo.

Neid meie ajakirja lugejaid,

kel seni pole veel võimalus olnud tellimishinda läinud aasta eest tasuda palume seda võimalikult lähemal ajal teha. Läänud aasta eest on tasuda iga tellimise pealt 80 senti.

Kel ka eelmiste aastate eest tellimishind tasumata, palume seda viivitamata teha. Iga tellimise pealt on maksa 1926 a. 90 senti, 1925 a. 60 senti, 1924 a. 60 ja 1923 a. 60 senti.

Raha palume saata aadressil: Tallinna, kuukiri „Tuletõrje Teated“.

„Tulet T.“ toimetus.

Tuletõrjeabinõude asukohtade võrk tihedaks!

Vabatahtlikud tuletõrjed korraldagu seda.

Tallinna tuletõrje pritside kasutamise ja asukohtade üle on ajakirjanduses mitmel korral sõna võetud. Selle kohta seletab „Vaba Maas“ lugupeetud tuletõrje tegelane hra Schisko, et vabaks saanud käsipritse asetada linna agulitesse olla kulukas ja otstarbetu nende paljuse tõttu.

Ei saa selle vaatega päri olla, sest mida rohkem tuletõrje-abinõusid üle linna laiiali, seda rohkem on nad tarbekorral käepärast. Kui igas suuremas kohas ja igas majas oma kas kõige lihtsam tulekustutamiseriist olemas, siis oleks nii mõnigi suurem tuleõnnetus ärahoitud. Tulekustutamisel on kõige tähtsam tule vastu võitlemise kiirus, viibib abi, siis on töö raskem ja kahjud suuremad.

Harilikult saab sellega hakkama Tallinna alaline tuletõrje-komando, sest 106 tulekahjust on ta 102 kustutanud ilma vabatahtlikute abita. Kuid suured tuleõnnetused tekivad siis, kui mitmesugused erakorralised asjaolud kokku langevad. Võib näiteks juhtuda, et sel ajal, kui kõik abinõud on koondatud tulekustutamiseks kaugemasse linnas osasse, tekib teine tulekahi teises kohas. Enne kui esimene abi linnast jõuab, võib tuli kiirelt levida. Ka võib välja saadetud riistal teel õnnetus juhtuda ehk muud sellesarnast.

Näituseks võiks tuua Altmannsdorfi tulekahju Viini linna agulis. Viinis oli veel hiljuti 47 vabatahtliku tuletõrje ühingut, kuid viimasel ajal arvati paremaks neid vähendada, sest linnaisade

arvamise järele on Viinis linna alaline tuletõrje hästi organiseeritud ja võib tulega igal pool eduga võidelda. Viini linna agulis Altmannsdorffis likvideeriti vabatahtlik tuletõrje kui otstarbetu.

8. juulil möödunud aastal kell 12 päeval läks arvatavasti korstnast väljalendavate sädemete tõttu hoone põlema. Tuld märgati alles siis, kui juba katus põles. Elanikud asusid varandust päästma, nendega ühes ka endised vabatahtlikud tuletõrjujad, kelledelt tulekustutamise-riistad äravõetud. Väljakuksutud alalise komando jaoskond eksis tee peal ja kui ta kohalikkude elanikke juhatusel tulekahjule ilmus, oli see hilja. Kutsuti välja kõik naabrusse vabatahtlikud tuletõrjed ja Viini linna alaline komando. Kohale jõudsid lõpuks 22 aulopritsi, kuid nende tööd takistas tunduvalt veepuudus, sest nõrk veevärk ei jõudnud neid toita.

Selle tuleõnnetuse järeltusel olla vabatahtlikute tuletõrjete likvideerimine seisma pandud ja arvatavasti asuvad nad jälle oma tegevust jätkama.

Ka Berliinis töötavad eeskujuliku alalise tuletõrje kõrval 66 vabatahtliku tuletõrje ühingut ja ei ole kuulda nende likvideerimisest, vaid igal pool Saksa maal asutakse neid juure suure õhinaga.

Eestis on sunduslik tuletõrjete asutamine igas linnas, alevis ja vallas, kuid soovitatav on et iga linna ja alevi osas ja maal igas külas oleksid oma tuletõrjeabinõud, siis oleks hädakorral abi kõigile kiirelt kättesaadav.

Tuletõrjeliidu koosolek 10. juunil.

Tuletõrjeliidu juhatuse viimasel koosolekul, otsustati liidu järjekorraline üldkoosolek pidada pühapäeval, 10. juunil aruannete ja eelarvete kinnitamiseks jne.

Koosoleku koht on esialgu lahtine, kuid kaldud si selle poole, et see oleks Lõuna-Eestis.

Tuletõrjeliidu 10 a. juubel 1929 a.

7. septembril 1929 a. võib Üleriikline tuletõrjeliit tagasi vaadata 10-aastase tegevuse peale. Sel puhul on kavatsus korraldada üleriikline tuletõrje kongress ja tuletõrjeriistade näitus ning välja anda juubelialbum.

Kongress ja näitus peetakse Tallinnas.

End. riigivanem J. Teemant Rakvere tuletõrje auliige.

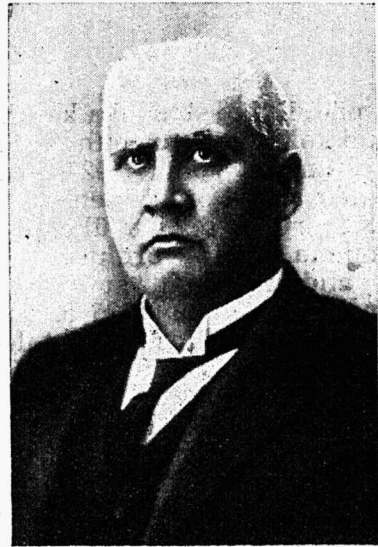
Diplomi üleandmine.

Rakvere vabatahtliku tuletõrje ühing otsustas läinud suvel oma 50 aasta-päeval valida ühingu auliikmeks tolle-aegse riigivanema Jaan Teemandi tänutäheks valitsuse pool tuletõrjele ülesnäidatud vastutuleku eest.

Auliikme diplomi üleandmine hra Teemandile sündis 26. jaanuaril s. a. hra Teemandi korteris ühingu esindajate — peamehe A. Pirkeri ja autopriitisi jaoskonna ülema J. Pällo — poolt.

Andes diplomi edasi ütles hra Pirker, et Rakvere vabatahtlik tuletõrje oma 50 a. juubeli puhul on hra Teemandi, riigivanema, kui valitsuse juhi oma auliikmeks valinud tänutäheks valitsuse poolt tuletõrjele ülesnäidatud vastutuleku eest tuletõrjeseaduse ja teiste korralduste väljatöötamisel. Tuletõrjeseaduse peale võib tuletõrje uhke olla, sest sellega on seaduslik alus pandud vabatahtlikule tuletõrjele. Meie naaberriikides puudub veel sarnane seadus.

Vastu võttes diplomi tänas hra Teemant ülesnäidatud au eest.

Sellele järgnenud lühikeses vestluses päris hra Teemant ühte ja teist tuletõrje edenemist ja lubas oma austajaid, Rakvere tuletõrjujaid, külastada.

Ahja valda tuletõrje asutatud.

Hiljuti peetud Ahja vallavolikogu koosolekul kinnitati kava tuletõrje korralduse kohta vallas ja komando peameheks valiti hra Ivanthal. Vald on jaotatud kolme raioni ja raionid jaoskondadesse. Iga jaoskonnaülem kogub enesele oma ringkonnast tuletõrjujad.

Liidu liikmeks võeti vastu

juhatusel viimasel koosolekul Kuimetsa, Pilstvere ja Viru-Varangu vabatahtlikud tuletõrjed.

Tuletõrjekursused töötuile.

Peeterburi tööbõrsi poolt avati tuletõrjekursused. Kursustele võetakse ainult töötuid.

Tartus oli 1927 a. 41 tulekahju.

Tartu linna tuletõrje lentsalk on läinud aastal kutsunud 41 tuleõnnetu-

sele. Peale selle on 36 korral lentsalk käinud muul otstarbel väljas (sõiduvõimel ja taksi autot jõest päästmas, vett pumpamas, tänavaid ja turuplatse kastmas). Tuleõnnetustest on olnud 4 suurt, 4 keskmist ja 33 väikest. Ettevaatuse mõttes on lentsalk välja kutsunud 8, otstarbetu 2 juhul. Vabatahtlikke tuletõrjujaid on appi kutsunud 5 korda, sellest üks kord ettevaatuse otstarbel. Väljaspool linna on abi antud järgmistel juhudel: 8. jaan. Mägistel (sõjaväe moonaladude põlemisel), 6. aug. Jõgeval, 13. aug. Annemõisas (pikne süütas kütüni), 6. sept. Ilmatsalu mõisas, 7. sept. Raadi vallamaja juures ja 21. dets. Ulilas, elektri jaamas. Väikesed tuleõnnetused on enamasti kõik korstna mitte-korrasoleku (kas lagunenu ehk puhastamata korstnate) tõttu tekkinud; suured tuleõnnetused — 3 korral tulega ettevaatamata ümberkäimise tõttu, kuna 1 korral põhjus selgitamata. Keskmistest tulekahjudest on 2 ettevaatamatusel tõttu tekkinud, kuna 2 korral põhjus selgitamata.

4 aastaga ligi 1 miljardi m. võrd kehvemaks.

1927 a. tegi tuli 281 $\frac{1}{2}$ milj. m. eest kahju. — Tuleõnnetuste arv vähenenud.

Neil päevil riigi statistika keskbüroos valminud kokkuvõtte tuleõnnetuste arvu ja kahjusumma kohta 1927 a. näitab, et aruande aastal on vähenenud tuleõnnetuste arv ja sellega ühenduses ka kahjusumma, kui võrdluseks võtta 1926 a. andmed, kuid suurenenud — kui võrdluseks võtta 1925 a. andmed. Nimelt oli 1925 a. üldse 764 tuleõnnetust ja kahju 237.598.000 m., 1926 a. — 955 tuleõ., 306.776.000 m. ja 1927 a. — 899 tuleõ., 277.440.000 marka. Vähenenud on tuleõnnetuste üldarv 6 ja kahjusumma 10 prots. võrd.

Tuleõnnetusi oli maal 1927 a. — 706, 1926 a. — 735 ja 1925 a. — 560, linnades ja alevites (vastavalt aastatele) 193, 220, 204.

Kahjusumma muutus järgmiselt: maal 1927 a. 186.201.000 m., 1926 a. — 189.438.000 m. ja 1925 a. — 177.635.000 m. ning linnades ja alevites vastavalt: 91.239.000, 117.338.000 ja 59.963.000 mrk.

Tuletekkimise põhjuste järele on esimesel kohal hooletus: maal 34, linnas 48, üldiselt 37 %; siis korratumad tuleasemed ja korstnad: maal 20, linnas 17, üldiselt 19%; süütamine: maal 15, linnas 8, üldiselt 14%. Pikse kahjusid ei ole linnades juhtunud, kuid maal 35 korral, mis on 4% üldarvust.

Suvel on üldse olnud 286, sügisel 216, kevadel 206 ja talvel 191 tuleõnnetust. Kõige rohkem tuleõnnetusi on olnud maal suvel (232) ja linnas talvel (64), kõige vähem maal talvel ja linnas sügisel; üldiselt aga kõige rohkem suvel (286) ja vähem talvel (191).

Petserimaal on küll kõige rohkem tuleõnnetusi olnud (117), kuid kahjusumma (14 milj.) on väiksem kui Tartumaal, kus oli vähem tuleõnnetusi (110), kuid kahju suurem (38 milj. m.). Edasi järgnevad vähenevas järjekorras: Pärnumaa 91 tuleõ., 36 $\frac{1}{4}$ milj. m.; Viru-

maa 84 tuleõ., 26 $\frac{1}{4}$ milj. m.; Harjumaa 62 tuleõ., 14 milj.; Läänemaa 51 tuleõ., 9 $\frac{3}{4}$ milj. m.; Võrumaa 51 tuleõ., 9 milj. m. Viljandim. 50 tuleõ., 10 $\frac{1}{2}$ milj.; Järvamaa 40 tuleõ., 17 milj.; Valgamaa 27 tuleõ., 7 $\frac{1}{2}$ milj. ja Saarem. 23 tuleõ., 3 $\frac{3}{4}$ milj. m.

Kui aga tuleõnnetused maal ja linnas kokku arvata, siis on tuleõnnetuste rohkuste poolest esimesel kohal Tartumaa 143 tuleõnnet., teisel Harju 134, Petseri 119, Viru 113, Pärnu 112, Viljandi 61, Võru 56, Lääne 54, Järva 50, Valga 32 ja Saare 25 tuleõnnet. Kõige suuremat kahju on tuli teinud Tartumaal — 57 milj. m. eest, siis Pärnu 52, Harju 46, Viru 30 $\frac{1}{4}$, Viljandi 25 $\frac{1}{2}$, Järva 18 $\frac{1}{2}$, Petseri 14 $\frac{1}{2}$, Võru 11, Lääne 10, Valga 8 $\frac{1}{2}$ ja Saare 4 milj. m.

Vara hävitas hooletuse tõttu tekkinud tuli maal 50 $\frac{1}{4}$ milj., linnades ja alevites 34 milj. m. eest; korratutest tuleasemetest ja korstnatest tekkinud tuli maal 39 linnades ja al. 1 $\frac{3}{4}$ milj. m. eest; sädemetest ja tahma põlemisest tekkinud tuli maal 29 $\frac{1}{2}$, linnades ja al. 3 milj. m. eest; pikne maal 8 $\frac{1}{2}$ milj. m. eest; süütamine maal 17, linnades ja alevites 2 $\frac{3}{4}$ milj. m.; arvatav süütamine maal 9 $\frac{1}{2}$, linnades ja alevites 5 milj. m. eest; teadmata põhjustel tekkinud tuli maal 32 $\frac{1}{4}$, linnades ja alevites 44 $\frac{3}{4}$ milj. m. eest.

Kui kahjude üldsummale juure arvata riigi metsade põlemistel tekkinud kahju — 4 milj. m., siis tõuseb 1927 a. tules hävitatud rahvuslise rikkuse väärtus 281 $\frac{1}{2}$ miljoni marga peale.

Viimase nelja aasta jooksul (1925 a. andmed pole küllalt täpsed) on tuli hävitanud varasid 957.750.000 marga eest ja metsa üle 9 milj. m. eest. Seega on 4 a. jooksul rahvuslik rikkus vähenenud 967 miljoni marga väärtuses.

Vabatahtlik rahvuslik tulekaitsemaks Ameerikas.

Iga aasta teeb tuli hiigla kahju ja nõuab hulk inimohvreid.

Tuletõrjeliiga edukast tegevusest,

Ka praegu on Ameerika Ühisriigid kuulsad suurte tulekahjude tõttu. Iseäralik on, missuguse ükskõiksusega sealsed elanikud tuleohule suhtuvad, kuigi igal aastal suur osa nende hooliga kogutud varandust tules hävineb. Aasta jooksul tule läbi tekkinud üldkahju võrdub keskmiselt 2 miljardi Ekroonile. Siia peab veel juure arvama aastast tulesurma leidva umbes 15.000 inimese elu ja raskelt haavatud 17 tuh. inimest. Sõja järelaastail on Põhja-Ameerikas tulesurma leidnud rohkem inimesi, kui Ameerika sõdureid ilmasõjas üldse surma sai! Kui sõjas suri ainult mehi, siis on tulesurma leidnud enamasti naised ja lapsed. Iga-aastased tuletõrje sünnitatud kahjud inimeste hukkamise ja väärtuste hävinemise näol, on peaaegu sama suured, kui rüüstaks vaenlase väed alaliselt maad. Täheandajad võrdluseks, et Euroopa tulekahjude arv vaevast ühe-kümnendiku Ameerikas juhtuvaist tuleõnnetustest teeb.

Igatahes kannataksid Ühisriigid tunduvalt enam tuleõnnetuste all, kui mitte umbes 30-aastat edukalt töötanud ja kõike osariike ühendav „Rahvuslik tulekaitseliiga“ (National Fire Protection Associatio) väsimatalt tegev ei oleks tuletõrje paremale järjele tõstmises. Sellesse liigasse kuuluvad kõik koonduused, ametnikud ja eraisikud, kes huvitatud tulekaitsese edendamisest. Viimaste aruannete järele kuuluvad liigasse 145 mitmesugust koondust ja 4100 liiget. Viimaste hulgas leiame rohkesti valitsuse, paljude linnavalitsuste, juhtivate kaubandus- ja tööstusringkondade, samuti arhitektide- ja insenerideühingute esitajaid ja liikmeid ja lõpuks ka õigusteadlasi, kes kuidagi ühendatud on tulekaitsese korraldusega.

Kogu tegevusaja jooksul ei ole tulekaitseliiga mingit võõrast toetust saanud, vaid ennast ainult oma liikmete vabatahtlikkudest maksudest üleval pidanud. Liiga teenistuses on ainult 4 isikut. 28 aastat on liiga tegev olnud juhtnõõride andmisel tuletõrje ja tule-

kaitsese alal ja tema juhtnõõrid on praegu maksvad peaaegu kogu Põhja-Ameerikas. Sajad seadused, tulekaitsese korraldused ja juhtnõõrid, mille teksti liiga kokku seadnud, on praegu Ühisriikide kõigis osades maksvad. Kolm korda aastas avaldatakse tegevusaruanne ja kuukiri teatab kõigist üksikasjadest liiga mitmekesisest tegevusest.

Liiga peakorter asub Bostonis. Seal on eriraamatukogu, mis oma suuruse ja mitmekesisuse tõttu ainuke maailmas ja sisaldab tähtsat kirjandust tulekaitsese kohta kõigist maadest. Raamatukogu kõrval on tegevuses tehniline teadetebüroo, mis kogub ja korraldab tähtsamaid tulekaitsesse puutuvaid küsimusi. Viimase kolme aasta jooksul on liiga oma tegevuskavasse kuuluvaks võtnud ka suurte ja ainult üldisust teenivate tulepolitseilikkude revisjonide korraldamise. Liiga teenistuses olevad insineerid on selle aja jooksul enam kui 24 Ameerika suurlinna küllastanud. Kinnitatakse, et nende tegevuse tõttu on nimetatud linnades viimaste aastate jooksul ära hoitud sadade tuhandete dollarite eest varanduste hävinemist tule läbi.

Igas linnas vaatab insineer järele kõik peatuleohu kohad ja teatab oma ettepanekud avalikuks tulnud puudustest nii liiga kohalikele komiteele kui ka vastavale linnaomavalitsusele. Revisjoni-insineer on ka edaspidi tema poolt külastatud linnade ametiasutustega ühenduses ja annab neile tarviliku korralduse nõu. Tähelepanuväärne on, et liiga ja ta revisjoni ametnikud kogu maal suure populaarsuse omavad ja lugupeetud on ning sõbralikku vastuvõtmist ja vastutulekut leiavad.

Kuigi liiga insineeride poolt külastatud piirkondades tuleoht tunduvalt vähenenud ja tulekaitsese hästi paranenud, võib teises osas tuli endiselt hävitust jätkata, sest liiga teenistuses olevad kaks insineeri suudavad õige vähestes kohtades reisida. Sellepärast on viimasel ajal kaalumisele võetud revisjoniinsineeride arvu suurendamine 10 peale. Esialgu pannakse ametisse

5 uut insineeri, kelle kulud (palk, reisirahad jne.) on kogusummas 50 tuh. dollarit. See raha loodetakse liikmetelt lähemal ajal kokku saada. Edasi on liiga otsustanud nüüd mitte üksi enam oma liikmete toetusvalmisoleku peale loota, vaid kogu Ameerika seltskonna poole pöörata, kellelt ta loodab saada 500 tuh. dollarit, et siis kindlustada liiga tegevuse laiendamist ja revisjoni-insineeride arvu suurendamist 10-ni vähemalt lähemaks 5 aastaks. See 500.000 doll. kapital peab olema rahvusliseks tulekaitsemaksuks, sest tulekaitse kindlustamisest on huvitatud iga Ameerika kodanik. Kuigi kindlustuselts täpselt ja küllaldaselt kahjud tasub, tähendab ometi iga tuleõnnetus kahju üldisele rahvuslisele rikkusele ja sellega ühtlasi ka üksiku kodaniku varandusele. Nagu liiga viimasest aruandest lugeda, võtab liiga rahva ohvri siiski ainult sel juhul vastu, kui tal ka edaspidi vabadus on tule ärahoidmise ja revisjonimetoodi jätkata ja üldsuse kasuks läbi viia ilma mingisuguse mõjutamiseta ametiasutuste ja kaubandusliseselt ehk teistelt ühekülgselt orienteeritud ringkondadelt.

Ainult siis on teeneterikkal rahvuslikul tulekaitseliigal võimalik koos tea-

duslisesel põhjalusel töötavate [Ameerika tuleõnnetustega ja teiste tuntud tsiviilkorraldustega kõrvaldada halbtused, mis praegu veel igalpool linnas ja maal tulekaitse alal valitsemas.

Varematel aastatel öeldi siis, kui Ameerikas juhtunud tulekahjust teate Euroopasse jõudis: Ameerika on nii lõpmata rikas maa, et kestvad hiigla tulekahjud sama palju ta majanduselusse kahju toovad, kui palju harvad ja vähema-möödulised tuleõnnetused Euroopas. Sõja järelaastail on see vaade Ameerikas muutunud. Juba paari aasta eest sünnitasid hiigla metsapõlemised, milliste peale seni tähelepanu ei pööratud, sealseis majandusringkondades õigustatud nurinat, kuna nähti Ameerika metsade rikkuse peatset hävinemist. Suure hooga võeti kaitseabinõud tarvitusele ja tagajärg avaldus juba lühikese aja järele.

Samal viisil minnakse, nagu eelmistest ridadest järeldada võib, nüüd võitlusesse tuleohuga linnades. Imestusäratav on ühtlane organisatsioon ja täielik keskkoonduvus kirjeldatud liiga näol, kuigi liiga tegevuspiirkond väga suurele maa-alale ulatub.

„Feuerpolizei“ järele.

Suitsumask Tartu tuleõrje lentsalgale.

Kordaläinud katsed.

Neil päevil sai Tartu tuleõrje lentsalk kätte suitsumaski „Selbstretter“, mis valmistatud Lübeckis Drägeri tehastes. Esimene katse maskiga korraldati 9. veebr. Katseajaks oli keldriruim täidetud paksu lämmastava suitsuga, nii et tuleõrjajal mingisuguse kaitseta võimata oli keldriruumi pääseda. Maskiga varustatud tuleõrjaja viibis 10 min. suitsuga täidetud keldris ja otsis tulepesa üles. Arst konstateeris tuleõrjajal normaalset hingamist nii enne kui pärast maski tarvitamist. Katset tehti meeskonna kõigi liikmetega.

Katse kordaminek kinnitas maski otstarbekohasust.

On kavatsusel samasugust maski ka vabatahtlikule tuleõrjele tellida ja tuleval aastal lentsalgale veel teist maski. Mask maksis üle 40 tuhande marga.

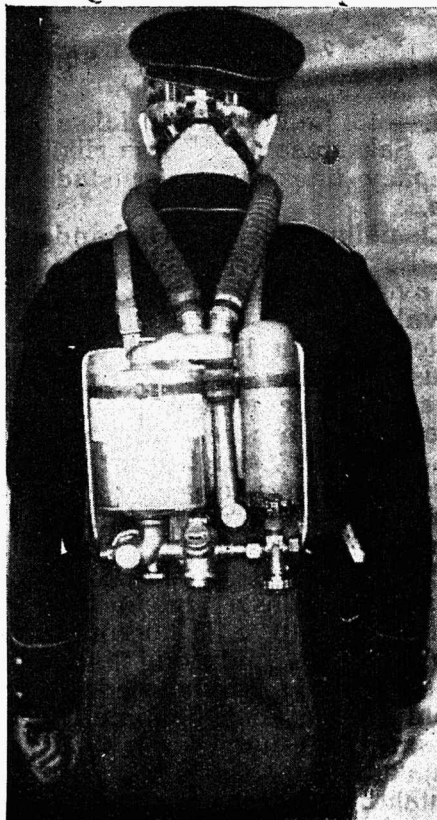
Suitsumaski ülesandeks on hingamiseks tarvilikku õhuhapnikku maski tarvitajale anda ja väljahingatud söehapet eemaldada. Mask peab sisaldama head hapniku seks puhuks, kui inimesed viibivad lämmatavas õhus ja töötama peavad. Hapnik hoitakse kokkurõhutult väikses teras-silindris ja juhitakse sealt hingamiskoti ja hingamisvooliku kaudu maski kandva isiku suuni.

Väljahingatud söehapu õhk voolab hingamisvooliku kaudu ja läbi väljahingamisventiili kaalipadruni. Patrune on kaali ja natroniteradega täidetud ja nende vahelt läbitungiv õhk vabaneb söehappest. Söehapust vaba õhk voolab nüüd hingamiskotti, kus ta hapnikuga värskendatakse ja seega hingamiskõlbulikuks jääb hingamisvoolikusse. Seega on suitsumaski sisemuses olev õhk alalises ringvoolus.

Värske kaalipadruniga ja täidetud hapniku-silindriga võib kuni 1 tund töötada. On hingamismaterjali tagavara otsas, peab padrune uue vastu vahetama ja silindri uuesti täitma.

Suitsumaski hapniku tagavaradehoidjad kantakse ka rinna-, külje- ehk selja peal.

Viinis on sarnaseid suitsumaske 48 tükkil tarvitusel.

Tulekahjud jaanuaris.

Eestis oli üle 30 tulekahju ja kahjusumma umbes 100.000 krooni.

Jaanuarikuul oli 4 tulekahju, millal tulest tekitatud kahju ulatas üle 10.000 krooni (1 miljoni marga) ja 30 tulekahju, millal kahjusumma oli vähem. Umbkaudsete arvestuste järele on kuu jooksul tuli hävitanud umbes 100.000 krooni (10 milj. marga) eest varandust. Peale paari juhtumise on muidu olnud tules hävinenud varandus mõnesuguse summa eest kindlustatud. Tuli on peaaegu kõigil juhtumistel tekkinud hooletuse tagajärjel, mõnel juhtumisel on tegemist süütamisega. Kahel korral on tules hukkunud karjalaut ühes seesolevate loomadega.

Suuremateks tulekahjudeks sel kuul peab pidama järgmisi:

1. jaan. põles ära Tallinnas Tõnis-mäe ja Väike Pärnu maantee nurgal K. Kukke majal katusekord ja osaliselt teine majakord. Tule alguseks peetakse hooletust. Saadud kahju ulatab 20.000 krooni peale.

7. jaan. süttis Sael plahvatuse tagajärjel jahuveski. Veski põles ära. Kahju 8000 kr.

8. jaan. hävitas tuli Reolas jahuveski. Tule algust peetakse kurjakäe süüks. Kahju 14.000 krooni, vara kindlustatud 7670 krooni eest.

12. jaan. süttis Torgu vallas teadmata põhjusel elumaja rehetoa ja loomalaudaga. Tulle jäi kari. Vara oli kindlustatud 400 kr. eest, kuid kahju ulatab 4000 kr. peale.

15. kp. hävitas tuli Pornuse v. loomalauda ja tulle jäid loomad. Kahju 4325 kr., vara kindlustatud 4710 kr. eest.

17. kp. hävitas tuli Viljandi vallas rehehoone ja viljapeksumasina, sünnitades kahju 6800 kr. eest. Hävinenud vara oli kindlustatud 6480 kr. eest.

29. kp. põles maani maha Tõstamaa mõisas olev saeveski ühes sisseseadega. Kahju 15.000 kr. Vara oli kindlustatud.

Saksa riikline tuletõrjepäev.

Meil soovitatav sellest osavõtta.

6. — 13. juulil korraldakse Breslaus, Saksamaal, 20. Saksa riikline tuletõrjepäev ühes tuletõrjeriistade näitusega.

Et näitus kui ka ettekanded võib olla Eesti tuletõrjetegelasi huvitavad, siis avaldame selle kindlaks määratud päevakorra:

Reedel, 6. juulil kell 11 e. l. pidulik näituse avamine; k. 2 — 6 p. l. näitusel olevate riistade demonstreerimine; k. 3 p. Saksa tuletõrje eestseisuse koosolek.

Laupäeval, 7. juulil k. 10 e. l. Saksa tuletõrje juhatusse koosolek; k. 4 — 6 p. l. vabatahtl. tuletõrjete harjutused; k. 8 õhtu tervituskoosolek.

Pühapäeval, 8. juulil k. 8 h. Breslau linna elukutseliste tuletõrjujate üldharjutus; k. 10 e. l. kogumine pidurongiks; k. 11 pidurong linnas; k. 1 pidusöök; k. 3 p. l. tuletõrjete harjutus; k. 7 õhtu pidulik koosviibimine. Tulevärk.

Esmasp., 9. juulil k. 9 h. Saksa tuletõrjujate 20. üldkoosolek; k. 3 — 4 p. l. vabatahtl. tuletõrjete harjutused; k. 4 — 6 p. l. referaadid; k. 8 õhtu pidukontsert.

Teisip., 10. juulil k. 9 — 10 e. l. vabatahtl. tuletõrjete harjutused; k. 10 — 12 e. l. referaadid; k. 3 — 4 p. l. vabatahtl. tuletõrjete harjutused; k. 4 — 6 p. l. referaadid. Peale selle lõbusõit aurikuga Oderi jõel.

Kesknädal, 11. juulil k. 9 — 10 e. l. vabat. tuletõrjete harjutused; k. 10 — 12 e. l. referaadid; k. 3 — 4 p. l. vabat. tuletõrjete harjutused; k. 4 — 6 p. l. referaadid.

Neljap., 12. juulil k. 9 — 10 e. l. vabat. tuletõrjete harjutused; k. 10 — 12 e. l. referaadid; k. 3 — 4 p. l. vabat. tuletõrjete harjutused; k. 4 — 6 p. l. referaadid.

Reedel, 13. juulil lõpupidustus ja väljasõidud mägestikku.

Maksta tuleb 1) piduraamatu ja kaarti eest kogu pidu ajal 6 Saksa marka (5½ Eesti krooni). 2) piduraamatu ja pidukaarti eest 7., 8. ja 9. juulil 4 S. m. (3 kr. 60 senti). 3) piduraamat ja pidukaart üheks päevaks 2 S. m. (1 kr. 80 senti). Korterid muretsetakse võõraste majades ja erakorterites, ja ühiskorterid koolides, võimlemissaalides jne.

Arvatavasti antakse tuletõrjepäevale sõitjatele eelmiste aastate eeskujul hinnalandust Saksa raudteedel.

Eesti tuletõrje tegelastele, kes soovivad väljamaa tuletõrjeasjandust lähemalt tundma õppida, oleks tähendatud päevadest osavõtmine kõigiti soovitatav.

Kui sõita soovijaid rohkesti, siis võiks Liidu juhatus ühise õppereisu korraldada, peatades Riias, Varssavis, Lodsisis, ja tehes Breslaust ringreisu tähtsamatesse saksa linnadesse, kus eeskujulikud tuletõrjed olemas.

Tagasisõit võiks sündida Berliinist kas Stettini kaudu laevaga ehk Königsbergi ja Leedu kaudu raudteel.

Loodetavasti saavad tähendatud riikide valitsused õppereisu jaoks hinnalandust andma raudteedel ja laeval.

2 aastaga üle 300 tuletõrjeühingu juure.

Sileesia provintsi tuletõrjeliit loetakse Preisimaal suurimaks, tema ümber on koondunud üle 1700 tuletõrjeühingu, ligi 54 tuhande liikmega. Millise agarusega seal tegutsetakse, näitab see, et viimase 2 aasta jooksul on asutatud üle 300 uue ühingu. Provintsiiliit omakorda koosneb 52 maakonna- ja 5 linna-liidust.

Olgu tähendatud, et pindalaliselt on

Sileesia väiksem Eestist, kuid elanikkude arvult 5 korda suurem.

Tuletõrjenäitus Tshehho-Slovakkias

Prahas korraldakse käesoleval aastal Tshehho-Slovakkia tuletõrjujate üleriiklik kongressi ja ühes sellega rahvusvahelist tuletõrjeabinõude näitust. Kongressi ja näituse ajal kavatsetakse korraldada tuletõrjete harjutusi. Lähemad teated puuduvad.

Tuletõrje tegevus 1927 a.

Tuletõrjete arv kasvanud ja tuletõrjete varustus täienenud.

Tulekahjude arv vähenenud.

Möödunud aastal on meie tuletõrjepere märksa kasvanud. On asutatud rida uusi tuletõrjeühinguid ja mõned endised übermoodustatud. Kuid kahjuks ei ole veel igal vallas oma tuletõrjet nagu tuletõrjeseadus seda nõuab. Näiteks on veel Saaremaal ainult üks tuletõrjeühing (kes juba 60 aastat töötanud), ja Läänemaal 5 tuletõrjet. Maakondade eesrinnas tuletõrjete arvu poolest seisab ikka veel Virumaa, kus ligi 100 tuletõrjet töötavad. Takistusi teeb uute ühingute registreerimisel normaalpõhikirja muutmine. Üleriiklise tuletõrjeliidu peakoosoleku otsuse põhjal esitati siseministrile kinnitamiseks normaalpõhikirja muutmise kava. Ministri poolt saadeti see, nagu tuletõrjeseadus seda nõuab, omavalitsustele seiskoha võtmiseks, kuid sealt viibib vastus. Vahepeal on põhikirjade vana trükk liidu ladus otsa saanud. Uut trükki ei taha liidu juhatus teha lasta lootes uue põhikirja kiiret kinnitamist.

Tuletõrjed on omale ajakohasemaid tulekustutamise riistu muretsenud, eeskätt mootorpritse, kõige rohkem Rosenbauri vabrikust Austrias, siis Renault Prantsusmaalt, ja Meyer-Hagen Saksamaalt. Seega on suurem osa Eesti linnadest ja alevitest varustatud mootorpritsidega.

Maaseltsid on juure muretsenud käsipritse Jürgens ja Ko. vabrikust — Tallinnas, Fröhlingi vabrikust Pärnus ja Teguri vabrikust — Tartus ja oma voolikute tagavara märksa täiendanud, mida tuletõrje instruktor tuletõrjete ülevaatustel ja kursustel kõikidele südame peale pannud. Ka käsipritse (hüdropulte) on tuletõrjed rohkest omandanud. Liidu ladu on möödunud aastal suurest täiendatud ja tema läbikäik eelarves ettenähtud 3 milj. m. asemel 6 milj. m.

peale kasvanud. Ühes sellega on liidu koosseis ja tema tegevus kasvanud.

Tulekahjude arv, kui ka tule läbi hävitatud varanduse väärtus on 1927 a. vähenenud: 955 tulekahju pealt (1926 a.) 899 peale ja kahjusumma 306 milj. m. pealt 277 mitj. m. peale. Seega on tule läbi hävitatud 1927 a. 29 milj. marga eest vähem varandust kui 1926 a. Võib olla, et selleks on mõjunud tuletõrjete energilisem tegevus, mis mõnes kohas varemalt kaunis loid oli.

Suurt hoogu on ka annud tuletõrjete parema järje peale tõstmiseks 1927 a. korraldatud tuletõrje peameeste päev Paides ja tuletõrjete juubelite pühitsemine Rakveres, Valgas, Võrus ja Põlvas, kuhu suuremal arvul tuletõrjede juhte kogu riigist kokku olid tulnud vaatama juubilaride töövõimet ja sisetõrje korraldust. Iseenesest mõistetav, et ka juubilarid sel puhul suuri jõupingutusi tegid oma oskuse ja inventuuri täiendamiseks, et mitte häbisse jääda võõraste ees.

Kuid ei saa vaikides mööda minna tuletõrje suuremast puudusest — ainelisest küljest. Igal pool on tuletõrjete sissetulekud vähenenud, kuna väljaminekud kasvanud. Riigi toetus 500.000 m. on liig väike 350 tuletõrje organisatsiooni kohta. Omavalitsuse toetus linnades ja alevites on enam rahuldav, sest nad tunnevad oma ühingute hädasid ja püüavad neid vähendada võimalust mööda. Kuid mõned maavalitsused ei pööra suurt tähelepanu tuletõrje peale. Mõnes kohas antakse abiraha, mõnes kohas abinõusid natuuras ja mõnes kohas mitte midagi, ehk küll tuletõrjeseadus ette näeb sunduslikku tuletõrjete toetamist.

Jääme lootma, et käesolev 1928 a. selles mõttes paremusi saab tooma.

Kindlustusseltsis. Kindlustaja: Kui mu maja ära põleb 6 aasta pärast, kas saan ma siis kindlustusraha kätte?

Ametnik: Ja muidugi. Siis maksame

teile kohe 50.000 krooni välja.

Kindlustaja: Aga kui minu maja põleb ära kuu aja pärast?

Ametnik: Siis saate viis aastat!

Enne pritsimaja, siis prits.

Ühe rahvahääletuse tagajärg.

Villiston-Park on üks väiksem linn Ameerika Ühisriikides, mis juba kaua aega kannatanud tulehädadohus, sest ta on halvasti varustatud tulekaitseabinõudega. Sellel linnal on väikese tasu eest kasutada ainult sireen ja prits. Kuid varsti tuli ilmsiks, et need abinõud küllaldased ei ole. Viimasel nõukogu koosolekul arutati tulekaitse-küsimust täie tõsidusega ja jõuti ühemeelsele otsusele, et tulekaitse alal tuleb midagi teha ning leiti, et peab omale pritsi muretsema ja, selle kalli vara kaitsmiseks, pritsimaja ehitama.

Et linnas valitseb eeskujulik kord, siis pannakse niisugused tähtsad küsimused üldisele hääletamisele. Ka nüüd kutsuti kokku kõik linna hääleõiguslikud kodanikud küsimuse otsustamiseks:

- 1) kas tarvitada 10.000 dollarit pritsimaja ehitamiseks ehk
- 2) tarvitada 15.000 dollarit pritsi ostmiseks.

Kõik kodanikud täitsid oma kohuse korralikult ja andsid hääle südame-tunnistuse järele. Kui hääled kokku arvati, selgus et enamuse kodanikkudest pooldab pritsimaja ehitamist, kuna pritsi muretsemist esialgu tarvilikuks ei peetud.

Kui pritsimaja valmis, tuleb uus rahvahääletus küsimuse otsustamiseks, milleks pritsimaja kasutada, sest linnal ei ole veel pritsi pritsimajja mahutamiseks.

Dr. ins. h. c. Bernhard Dräger †

12. jaan. s. a. suri südamerabanduse tagajärjel ülemaailma tuntud Dräger-werke (Lübekis) praegune juht dr. ins. h. c. Bernhard Dräger. Kadunu on sündinud 1870 a. Drägerwerke on spetsialiseeritud suitsu- ja gaasimaskide jne. aparaatide valmistamiseks. Ka Tartu lensalgale muretsetud suitsumask on samast vabrikust.

Euroopa kõrgeim korsten on Bochumis, Saksamaal. Korsten on määratud gaaside ärajuhtimiseks. Korstna kõrgus on 141 meetrit, läbimõõt maapinnal 19 ja ülemises otsas 5 meetrit. Oleviste kiriku torni kõrgus on 140 meetrit.

Lahkeks tähelpanemiseks lugejatele.

Kokkuleppel postipeavalitsusega võtavad tellimisi meie ajakirja peale vastu kõik postiasutused. Uus korraldus on tehtud just lugejate eneste soovil ja huvides.

Postiasutuste kaudu tellimiste toimetamisel on esimeseks paremuseks, et tellimine viivitamatult meile kätte jõuab ja kaduma ei lähe. Samuti võimaldab see korraldus meil arvepidamise kergendamist ja lihtsustamist.

Teiseks paremuseks on, et tellijatel ei pruugi tellimisraha saatmisel lisapostikulud kanda. Postiasutustele tuleb tasuda ainult tellimishind 1 kr. 20 senti aastas, kuna raha edasitoimetamis- ja muud kulud meie poolt postivalitsusele tasutakse.

Peale postiasutuste võtavad tellimisi endiselt vastu tuletõrje organisatsioonid.

„Tuletõrje Teadete“ toimetus.

Kes võtab tuletõrje paraadi vastu?

Küsimus: Kes võtab tuletõrje paraadi vastu, kui koha peal ei ole sõjaväe, riigi ehk omavalitsuse esindajaid, kas ühingu juhatuse esimees või komando peamees?

Vastus: Kui kõrgema võimu esindajaid koha peal ei ole, siis võtab tuletõrje paraadi vastu ühingu juhatuse esimees ehk tema asetäitja (põhikirja § 31 ja 34 põhjal) kui ühingu esitaja, kuna komando peamees (põhikirja § 39 järel) komandot juhatab paraadil või ülevaatusel.

Juhtub aga üleriiklise tuletõrjeliidu esindaja koha peal olema, siis tuleb temal paraad vastu võtta.

Hinnakiri

Üleriiklise tuletõrjelõidu laos olevate tuletõrje-
abinõude kohta.

Lao asukoht: Tallinnas, Pikk t. 43. Telefoni nr. 5-79.

N I M E T U S	Hind kr.	N I M E T U S	Hind kr.
Voolikud 1 ¹ / ₄ . . . . . meeter à	1.20	Vektorjuhe 2 ¹ / ₂ Storz	20.—
„ 1 ¹ / ₂ . . . . . „ „	1.45	Haakredel	53.—
„ 1 ³ / ₄ . . . . . „ „	1.60	Tulekahju teatamiskoha sildid . . .	1.50
„ 2 ^a . . . . . „ „	1.75	Suitsumaskid ühes käsnaga	4.—
„ 2 ¹ / ₄ . . . . . „ „	2.20	— n. nim. Geist Greifer	7.—34.—
„ 2 ¹ / ₂ . . . . . „ „	2.30	Näo-kaitsed	2.—
„ 3 ^a . . . . . „ „	2.80	— n. nim. Geist Greifer	15.—
Spiraal-voolikud 2 ^a . . . . . meeter à	8.—	Isoleer-tangid	2.50
„ „ 2 ¹ / ₂ . . . . . „ „	10.—12.—	Signaal-pasunad, suured	5.25
„ „ 3 ^a . . . . . „ „	15.—	„ „ mitmes suuruses	1.—, 1.50, 1.80,
„ „ 3 ¹ / ₂ . . . . . „ „	18.—	„ „ „	4.50, 5.—
„ „ 2 ¹ / ₄ . . . . . „ „	9.—	Signaal-pas. 180/mm. 2 hääli	4.25
„ „ 1 ³ / ₄ . . . . . „ „	7.50	Paguni-tärnid, suured, kullat.	—50
„ „ 1 ¹ / ₂ . . . . . „ „	6.50	„ „ väikesed, hõbet.	—35
Kiivrid meeskonnale	8.50—13.—	Jaoskonna tärnid	—28
„ rönijatele	12.75	Vöö-riie . . . . . meeter a	1.50
„ ülematele	17.—	Vooliku paranduse riie	1.50
„ peamehele	18.—	Röesidemed juhatusel liikmetele	20.—22.—
Kiivrite embleemid	2.—	Kukla-kaitsed	2.25
„ roset	—50	Töömehel kirved varreta	3.50
Vööd meeskonnale	4.25	„ „ varrega ja vask-	8.—10.—
„ voodriga	6.—	„ rõngaga	4.—
„ rönijat. ja veejoat ja ühes	15.—	Vask-tupp kirve jaoks	4.25
„ karabiiniriga ja rõngaga	15.—	Karabiiner suured	4.25
„ voodri ja rõngaga	10.—	„ keskmised	2.50 ja 3.75
Rönijatele nõbrid	7.50 ja 8.50	„ väikesed	—90
Paraadi-kirved	20.—25.—	Kirve-tupp nahast	2.25
Ühendajad vindiga 2 ^a	8.50	Petrol-lakid vasest	5.50
„ „ 1 ³ / ₄	8.—	Tõrvikud	—85
„ „ 1 ¹ / ₂ 1 ¹ / ₄	7.50, 7.75	Adjutandi-paelad, suured	11.—
„ „ 2 ^a Storz	8.—	Vasest vooliku parand. nõbrid	—30
„ „ 2 ¹ / ₂	15.—	Vask vöö rõngad	4.—
„ „ 3 ^a	19.—	Puldor-ambriid	3.25
Kummirõngad 2 ^a	—20	Nõõrredel 8 sillda	40.—55.—
„ „ 2 ¹ / ₂	—25	Läpüvade kullatud otsad	20.—25.—
„ „ 3 ^a	—55	Vooliku leppimise klambrid	1.10—1.25
Hüdropuit vasest	25.—33.—	Rõõtsaigid	2.40
Vektorjuhe 3 ^a vindiga ehk Storz	15.—20.—		
Turva pits Nr. 4	38.—		

Õstu juures tuleb ettenäidata seltsi poolt väljaantud võltus, sest laost võõrastele ei müüa.

Üleriiklise Tuletõrjeliidu väijaandel ilmuv kuukiri

TULETÕRJE TEATED

ilmub 1928 aastal 6 aastat.

Kuukiri sisaldab kirjutusi 1) tuletõrje ja tulekaitse organiseerimisest ja arendamisest; 2) moodsatest tuletõrjeviisidest ja abinõudest; 3) tulekindlatest ehitustest ja sel alal korraldatud katsedest; 4) tule vastu kindlustamisest ja üldse kõikidest küsimustest, mis tuletõrjeasjandusega ühenduses. Sisu selgitavad pildid, joonised jne.

Igas nris laialdane kroonika kodu- ja väljamaalt, teated Ü. Tuletõrjeliidu tegevusest ja kavatsustest jne.

Tellimishind: 1 kr. 20 senti aastas; üksiknumbri hind koju saadetult kümme senti (marka)

Address igasugustele saadetistele: Tallinna, ajakiri „Tuletõrje Teated“, Pikk tn. 43.

PROOVINUMBER MAKSUTA!

Liidu laos
on saadaval
tuletõrje

**3-järgulisi
redeleid**

hinnaga kr. 650 ja 180 ning

haakredeleid

- 53 kr. tükk.

Pootshaagid

keskmises suuruses

- 2,4 kr. tükk.

Müügil vähemad

hüdropuldid,

vasest, kaaneta.

Hind 25 krooni.

On soovitatav, et igas majapidamises sarnane käsitulekustutaja oleks, siis saab tuleõnnetuse korral suur kahju ära hoitud.

Saada liidu laost, Pikk t. 43,

Telefon 5-79.